

2022-05-12

Finansdepartementet

Dnr Kst 2022/129 Ert dnr: Fi2021/03959

Yttrande - Remiss av Boverkets rapport (2021:25) Elektroniska original och långtidsbevarande av digitala detaljplaner

Järfälla kommun har mottagit en remiss från Boverket med ett förslag på hantering av elektroniska original och långtidsbevarande av digitala detaljplaner. Boverket har fått i uppdrag att bedöma om det finns rättsliga hinder mot digitala detaljplanebeslut och i sådant fall lämna förslag till nödvändiga författningsändringar. Boverket ska också föreslå hur digitala detaljplaner kan arkiveras på ett beständigt sätt, med en bibehållen digital funktionalitet.

I rapporten behandlas i första hand detaljplaner, men de förslag Boverket lämnar bedöms också kunna användas för översiktsplaner och region- planer när dessa kan hanteras digitalt på motsvarande sätt.

Boverket föreslår att staten behöver erbjuda en standardiserad lösning som garanterar autenticitet och proveniens i digitala originalhandlingar. Boverket menar att staten måste ta ansvar för att lösa långtidsbevarande av digitala planer med syfte att denna information säkert kan tillhandahållas i alla de sammanhang den behövs idag och i framtiden. Vidare föreslår Boverket ett delat arkivansvar mellan stat och kommun med syfte är att inom en rimlig tid skapa en säker lagring och ett långtidsbevarande. För att möjliggöra för digitala detaljplaner med originalstatus och med bibehållen digital funktionalitet föreslår Boverket ett antal nya lydelseer.

Synpunkter från Järfälla kommun

Järfälla kommun ser positivt på att Boverket föreslår ändringar för hur digitala detaljplaner kan få originalstatus men önskar att även förslag för hur digitala översiktsplaner kan få originalstatus.

Det är bra att en lösning presenteras då det är ett akut problem i och med att detaljplaner som påbörjas 2022 ska vara digitala. Dessvärre anser Järfälla kommun att rapporten i stor del enbart fokuserar på själva hanteringen hos den statliga myndighet som ska ta hand om de digitala detaljplanerna och inget om vad som krävs av kommunerna. Det är viktigt att det finns en tydlig gränsdragning för att det ska vara tydligt för alla inblandade aktörer vem som ansvarar för vad.

Frågan om hur hanteringen inom kommunernas nämndprocesser och diarium säkerställs kvarstår. Det finns också stora frågetecken kring vilket verksamhetssystem som

kommer att krävas, kommer kommuner behöva upphandla nya system som har den funktionalitet som krävs? I rapporten nämns krav på e-justering av protokoll/beslut. Det är en lösning som långt ifrån många har på plats i dagsläget. Det kräver ett e-arkiv, som också det är något som många kommuner inte har. E-justering är därmed inte genomförbart i många kommuner i dagsläget.

Järfälla kommun anser att beskrivningen av ansvarsfördelningen är otydlig och behöver utvecklas. Hur kommer kommunernas processer kring diarieföring och arkivering att påverkas? Det finns både lagkrav och systembegränsningar inom kommunerna i dagsläget som behöver beaktas. Vidare anser Järfälla kommun att ansvarsfördelningen inte innebär någon effektivisering i de flesta kommunerna i Sverige där ett e-arkiv inte finns. För Järfällas, och många andra kommuner, innebär ansvarsfördelningen snarare en mer ineffektiv process.

I rapporten nämns behov av att förvaltningslagen ska anpassas. Då det inte finns någon ytterligare beskrivning om vad som avses kan Järfälla kommun inte närmare kommentera det.

Boverket nämner i rapporten Riksarkivets pågående arbete med nya föreskrifter om elektroniska handlingar. Denna föreskrift är dock inte klar och det känns oklart om den kommer bli beslutat under året. Det innebär att det finns en risk att inget specifikt filformat för digitala detaljplaner finns under en lång period.

Järfälla kommun önskar mer utförlig beskrivning om hela samrådsprocessen ska ske digitalt i en webbtjänst, eller om det enbart är ett exempel på hur detaljplaneprocessen kan göras mer digital. Om det enbart finns möjlighet att lämna synpunkter digitalt under samrådsprocessen riskeras exkludering av en del av samhället som inte lever digitalt.

Sammanfattning av synpunkter

Det är bra att en lösning presenteras då det är ett akut problem i och med att detaljplaner som påbörjas 2022 ska vara digitala. Järfälla kommun anser dock att det finns flera olösta frågor som är viktiga att reda ut i det fortsatta arbetet innan beslut tas för att få till god hantering av digitala detaljplaner.

